

Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:90) om certifiering m.m. av utsädespotatis;

SJVFS 2005:81

Saknr U 72

Utkom från trycket
den 22 december 2005
Omtryck

beslutade den 21 december 2005

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 7, 8, 11, 13, 22, 24 och 28 §§ utsädesförordningen (2000:1330) och 6 § förordningen (1995:681) om växtskydd m.m. samt efter samråd med Statens utsädeskontroll och Statens växtsortnämnd, i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 1995:90) om certifiering av utsädespotatis²

dels att i 3, 5, 30, 33 och 39 §§ orden ”Statens utsädeskontroll” ska bytas ut mot ”Jordbruksverket”, att i 3-5, 9, 22, 25, 26, 33-34, 36, 42 och 43 §§ ordet ”Utsädeskontrollen” ska bytas ut mot ”Jordbruksverket” och att 2, 6, 12 och 35a §§ samt bilagorna 1, 2, 3 och 6 ska ha följande lydelse,

dels att det i föreskrifterna ska införas två nya paragrafer, 35 b och 35 c §§, samt närmast före 35 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Författningen kommer därefter att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Grundläggande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om certifiering av utsäde finns i utsädeslagen (1976:298) och i utsädesförordningen (2000:1330). Grundläggande bestämmelser om frihet från allvarliga växtskadegörare m.m. finns i växtskyddslagen (1972:318) och i förordningen (1995:681) om växtskydd m.m. (SJVFS 2001:25).

Definitioner

2 § De termer och begrepp som används i växtskyddslagen (1972:318), utsädeslagen (1976:298) och 13 kap. miljöbalken (1998:808) har samma betydelse i dessa föreskrifter.

¹Jfr rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis (EGT L 193, 20.7.2002, s. 60, Celex 32002L0056) senast ändrat genom kommissionens beslut 2005/908/EG (EGT L 329, 16 december 2005 s. 37, Celex 32005D0908), rådets direktiv 69/464/EEG av den 8 december 1969 om bekämpning av potatiskräfta (EGT L 323, 24.12.1969, s. 1, Celex 31969L0464) rådets direktiv 69/465/EEG av den 8 december 1969 om bekämpning av potatiscystnematod (EGT L 323, 24.12.1969, s. 3, Celex 31969L0465), kommissionens direktiv 92/105/EEG av den 3 december 1992 om en viss standardisering av växtpass för användning vid förflyttning av vissa växter, växtprodukter och andra föremål inom gemenskapen och om närmare bestämmelser om utfärdande av sådana växtpass samt villkor och närmare bestämmelser om ersättande av växtpass (EGT L 4, 8.01.1993 s. 22, Celex 31992L0105), rådets direktiv 93/85/EEG av den 4 oktober 1993 om bekämpning av ljus ringröta på potatis (EGT L 259, 18.10.1993, s. 1, Celex 31993L0085), kommissionens direktiv 93/17/EEG av den 30 mars 1993 om gemenskapsklasser för basutsädespotatis samt de villkor och beteckningar som ska gälla för dessa klasser (EGT L 106, 30.4.1993, s. 7, Celex 31993L0017) och rådets direktiv 2000/29/EEG av den 8 maj 2000 om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen (EGT L 169, 10.7.2000, s. 1, Celex 32000L0029).

² Författningen senast omtryckt SJVFS 2001:25.

I dessa föreskrifter avses med

utsädespotatis: vegetativt förökningsmaterial av *Solanum tuberosum* L. (potatis) som uppfyller fastställda krav på härstamning, kvalitet, produktionsbetingelser och sundhet,

kategori av utsädespotatis: stamutsäde, basutsäde och certifikatutsäde,

stamutsäde: kategori av utsädespotatis som är uppdraget från meristem och producerat enligt kraven i dessa föreskrifter eller annat utsäde som uppfyller motsvarande sundhets- och kvalitetskrav och som av Statens jordbruksverk godkänts som stamutsäde.

Utsädet är i huvudsak avsett som utgångsmaterial för produktion av basutsäde. För stamutsäde finns följande klasser:

SS första knölgenerationen producerad i växthus eller odlingsrum efter meristemklon

S1 första fältgenerationen

S2 andra fältgenerationen

S3 högst tredje fältgenerationen,

basutsäde: kategori av utsädespotatis som är grundat på stamutsäde eller basutsäde i klass SE1 eller SE2. Utsädet är i huvudsak avsett som utgångsmaterial för produktion av certifikatutsäde. För basutsäde finns följande klasser:

SE1 högst fjärde fältgenerationen

SE2 högst femte fältgenerationen

E högst sjätte fältgenerationen,

certifikatutsäde: kategori av utsädespotatis som är grundat på stamutsäde eller basutsäde. Utsädet är avsett för produktion av annan potatis än utsädespotatis. För certifikatutsäde finns följande klass:

A högst sjunde fältgenerationen

Vid brist på certifierbar vara inom EU kan Jordbruksverket dessutom medge certifiering i den särskilda klassen U,

brukningsenhet: företag bestående av en eller flera registerfastigheter eller delar av sådana med gemensam användning av maskiner och annan utrustning för produktion av potatis,

gemenskapsklasser: basutsäde av klasser som uppfyller vissa högre ställda krav, vilka framgår av direktivet 93/17/EEG,

eget utsäde: utsäde från vid fältbesiktning godkänd odling till vilken utsädet härstammar från certifierat utsäde eller från eget stamutsäde. Utsädet ska ha odlats, lagrats och sorterats på egen eller arrenderad brukningsenhet samt vara avsett för odling på samma brukningsenhet,

meristem: tillväxtpunkt i skottspets med ett eller ett par bladanlag,

meristemplanta: planta uppväxande från meristem på sterilt substrat,

klonplantor: plantor uppväxande från en och samma meristemplanta,

meristemklon: samtliga sticklingar eller plantor, som genom vegetativ förökning härstammar från ett och samma meristem,

moderknöl: knöl från vilken meristem tas,

moderplanta: planta utvecklad från rörstickling och odlad i substrat fritt från sjukdomsalstrare,

rörstickling: på konstgjort substrat rotad stickling från meristemplanta,

skyddad zon: ett område inom EU som av Europeiska gemenskapen (EG) har erkänts antingen vara fritt från en viss växtskadegörare eller att skadegöraren är under effektiv bekämpning,

utsädesodling: odling baserad på certifierat utsäde eller på eget utsäde och som anmälts till fältbesiktning,

växtpass: officiell märkning, utformad enligt bilaga 6, som visar att föreskrivna sundhets- och kvalitetskrav vid förflyttning av växter inom EU är uppfyllda samt

ännu icke godkänd sort: en sort som inte finns på EG:s gemensamma sortlista och för vilken det lämnats in en ansökan till Jordbruksverket om intagning i den svenska sortlistan. (SJVFS 2005:81).

Registrering och godkännande

3 § Odlare eller företag som avser att odla och producera utsädespotatis ska vara registrerade och godkända av Jordbruksverket. Godkännande kan ges till ägare eller driftsansvarig för sådant företag och kan avse odling av stam-, bas- eller certifikatutsäde samt lagring, sortering och förpackning av utsädespotatis.

Ansökan om registrering och godkännande ska vara Jordbruksverket tillhanda senast den 1 mars det år odling och produktion av utsädespotatis påbörjas. Till ansökan ska bifogas karta över brukningsenhetens hela åkerareal. Arealen för varje enskilt skifte ska anges i hektar och benämning på dessa ska framgå.

Uppgifter om ändrade bruknings- eller produktionsförhållanden eller andra uppgifter som ligger till grund för registrering och godkännande ska vara Jordbruksverket tillhanda senast den 1 mars det år odling och produktion planeras.

Godkännande gäller tills det återkallas. Godkännande kan återkallas om Jordbruksverket vid sin besiktning finner att kraven i denna föreskrift inte efterlevs. (SJVFS 2005:81).

Anmälan om fältodling

4 § Den som avser att påbörja produktionen av nytt stamutsäde ska skriftligen anmäla detta till Jordbruksverket senast den 1 juli det år första urval för stamutsädesproduktion ska ske. (SJVFS 2005:81).

5 § Planerad utsädesodling ska anmälas skriftligen till Jordbruksverket senast den 20 maj (i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län senast den 1 juni). I anmälan ska lämnas sådana uppgifter att samtliga på brukningsenheten förekommande potatisodlingar kan identifieras på ekonomisk karta samt andra uppgifter som Jordbruksverket kan behöva för kontroll och godkännande av odlingen. (SJVFS 2005:81).

Frihet från växtskadegörare

6 § Växtskadegörare som anges i bilaga 1 A får inte förekomma på brukningsenheten eller i utsädespartiet. Växtskadegörare som anges i bilaga 1 B får vid produktion av stam- eller basutsäde inte förekomma på brukningsenheten eller i

utsädespartiet och vid produktion av certifikatutsäde, inte på det odlade skiftet eller i utsädespartiet. Växtskadegörare som anges i bilaga 1 C får inte förekomma på det odlade skiftet eller i utsädespartiet. Växtskadegörare som anges i bilaga 1 D får inte förekomma på det odlade skiftet om utsädespartiet ska certifieras för saluföring till område som är skyddad zon för växtskadegöraren ifråga. (*SJVFS 2005:81*).

7 § Utsädespotatis får inte odlas på brukningsenhet

1. som är förklarad smittad av potatiskräfta, eller som är belägen inom riskområde för potatiskräfta; utsädesodling får påbörjas tidigast fem år efter det att smittförklaring upphävts, samt

2. där övriga växtskadegörare angivna i bilaga 1 konstaterats, om sanering inte genomförts enligt Jordbruksverkets anvisningar. (*SJVFS 1997:5*).

8 § Utsädespartier som planeras att certifieras i klasserna SE1 ska analyseras med avseende på latent förekomst av ljus ringröta innan certifiering medges. Provtagning ska ske genom Jordbruksverkets försorg. Analysen ska utföras vid laboratorium som godkänts av Jordbruksverket enligt den metod som finns beskriven i bilaga 1 till direktiv 93/85/EEG. (*SJVFS 1997:5*).

9 § Skiften där utsädesodling planeras ska före varje odlingssäsong undersökas beträffande förekomst av potatiscystnematod. Provtagning och analys ska ske genom Jordbruksverkets försorg.

I Västerbottens och Norrbottens län kan Jordbruksverket medge att nematodundersökning inte behöver göras. Undersökning ska dock alltid ske första gången ett skifte tas i anspråk för utsädesodling av potatis och inför första odlingsåret då utsädesodling planeras under två år av sex.

Provtagning bör ske senast hösten före planerad utsädesodling. (*SJVFS 2005:81*).

10 § Stam- eller basutsädesodling som ska certifieras får inte förläggas till brukningsenhet där potatiscystnematod påträffats vid undersökning genomförd i enlighet med 9 §.

Certifikatutsädesodling får inte förläggas till areal där potatiscystnematod påträffats vid undersökning genomförd i enlighet med 9 §.

För att kunna godkänna återupptagen utsädesproduktion då potatiscystnematod påträffats, får under de 10 närmast efterföljande åren endast odlas växter, som inte är värdväxter för potatiscystnematoder, eller potatis av sort som är resistent mot den befintliga populationen. Därefter ska frihet från potatiscystnematod styrkas genom en särskild undersökning som ska omfatta 12 prov per hektar.

För produktion av stam- eller basutsäde gäller kraven i tredje stycket all areal som kan ingå i brukningsenhetens potatiscirkulation. För produktion av certifikatutsäde gäller kraven sådan areal som är avsedd för utsädesproduktion. (*SJVFS 1997:5*).

Utgångsmaterial

11 § Utgångsmaterialet för ny stamutsädesproduktion ska tas ut i fält från sorttypiska, friska plantor av högsta möjliga kvalitet. (*SJVFS 1997:5*).

12 § Stamutsädet ska förökas enligt de krav som anges i dessa föreskrifter.

Stamutsäde kan också utgöras av utsädesparti som uppfyller motsvarande sundhets- och kvalitetskrav och som antingen är infört från annat land inom Europeiska unionen (EU) eller från Schweiz. Godkännande av sådant utsädesparti som stamutsäde kan ges av Jordbruksverket efter ansökan för varje enskilt utsädesparti. Företag som önskar sådant godkännande ska i sin ansökan till Jordbruksverket lämna sådana handlingar som styrker att det aktuella utsädespartiet uppfyller de sundhets- och kvalitetskrav för stamutsäde som anges i dessa föreskrifter. Ansökan ska vara Jordbruksverket tillhanda senast den 20 maj. (*SJVFS 2005:81*).

13 § Bas- och certifikatutsädesodling ska grundas på

1. certifierat utsäde av som lägst närmast högre klass, eller
2. eget utsäde som godkänts vid fältbesiktning i som lägst närmast högre klass och i vilket latent förekomst av ljus ringröta ej kunnat påvisas vid undersökning i den omfattning som anges i 8 §. (*SJVFS 1997:5*).

Odling

14 § Olika kloner av stamutsäde ska vara åtskilda så att de inte vidrör varandra.

15 § Stamutsädesodling i klass S1 och S2 ska vara omgiven av minst 100 m skog eller 500 m öppen terräng (i Västerbotten och Norrbotten 100 m skog respektive 300 m öppen terräng) i förhållande till

- a. växthus,
- b. lagerhus för annan potatis än stamutsäde, eller
- c. annan odling av potatis som inte är utsädesodling planerad för lägst klass S3.

16 § Stamutsädesodling i klass S3 ska ha ett avstånd på minst 100 m till

- a. växthus,
- b. lagerhus för annan potatis än utsäde, eller
- c. annan odling av potatis som inte är utsädesodling planerad för lägst klass SE.

17 § Basutsädesodling ska ha ett avstånd av minst 25 m till

- a. växthus,
- b. lagerhus för annan potatis än utsäde, eller
- c. annan odling av potatis som inte är utsädesodling grundad på stamutsäde eller basutsäde.

18 § Certifikatutsädesodling ska ligga minst 10 m från potatisodling som inte är utsädesodling.

19 § Utsäde av flera sorter får odlas på samma brukningsenhet. Utöver vad som anges i 15 - 18 §§ gäller att utsädesodlingar ska läggas ut åtskilda med minst 5 meters mellanrum.

På brukningsenheter med planerad odling av stam- eller basutsäde får inga andra potatisodlingar, utöver utsädesodlingar, förekomma.

På brukningsenheter med planerad odling av certifikatutsäde får potatisodling, som inte är utsädesodling, endast baseras på certifierat utsäde eller på eget utsäde

SJVFS 2005: 81

som vid föregående års fältbesiktning godkänts i lägst klass A och som underökts avseende latent förekomst av ljus ringröta i den omfattning som anges i 8 §.

På en brukningsenhet får endast förekomma utsädesodling för planerad certifiering i olika klasser enligt följande

1. S1, S2 och S3,
2. S3, SE1 och SE2, eller
3. SE2, E och A. (*SJVFS 1997:5*).

20 § Odling av stamutsäde i klass S1 eller S2 får inte förläggas till areal där potatis har odlats under något av de närmast föregående fyra åren.

Odling av stamutsäde i klass S3 samt bas- och certifikatutsäde får inte förläggas till areal där potatis har odlats under något av de närmast föregående tre åren.

I Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län tillåts dock odling av bas- och certifikatutsäde under två år av sex. Om då potatis odlats på skiftet under något av de närmast föregående två åren ska denna odling ha godkänts i lägst samma klass vid fältbesiktning och varit av samma sort.

21 § Maskiner och redskap som används vid odling av utsädespotatis, ska före säsongens början vara noggrant rengjorda och desinficerade. De får användas i odling på annan brukningsenhet endast om odlingen är en utsädesodling av samma kategori och de därefter noggrant rengörs och desinficeras.

Maskiner och redskap som använts inom brukningsenheten vid odling som inte är en vid fältbesiktning godkänd utsädesodling av potatis, får användas vid odling av certifikatutsäde endast om de dessförinnan noggrant rengjorts och desinficerats.

Fältbesiktning

22 § Utsädesodling ska fältbesiktigas av Jordbruksverket. Detta gäller dock inte sådan stamutsädesodling som inte ska certifieras. Odlingen får inte vara så ogräsbemängd eller skadad av andra orsaker att bedömning av odlingens kvalitet omöjliggörs. Blastdödning får inte företas innan fältbesiktningen har slutförts. (*SJVFS 2005:81*).

23 § Vid fältbesiktning av stamutsädesodling får denna godkännas endast om den är sorttypisk, sortren samt fri från virussjukdomar och stjälnbakterios. Odlingen kasseras som stamutsäde om beståndet utan godtagbar anledning är luckigt eller om den rensats på grund av stjälnbakterios. (*SJVFS 1997:5*).

24 § Vid fältbesiktning av bas- och certifikatutsädesodling får plantor av främmande sort samt sjuka plantor rensas bort före besiktningen. Detta ska ske så tidigt som möjligt genom uppgrävning. Såväl blast som knölar ska uppsamlas och bortföras från odlingen. Orsak till och omfattning av bortrensningen ska finnas dokumenterad vid fältbesiktningstillfället.

Vid fältbesiktning ska undersökas och protokollföras förekomst av plantor av främmande sort och avvikande typ samt plantor med symptom på bladruillsjuka, krussjuka eller stjälnbakterios. Förekomsten anges i antalsprocent. Kraven för godkännande framgår av bilaga 2. Övriga symptom av patologisk eller fysiologisk karaktär noteras.

Virustest

25 § Innan certifiering får ske ska utsädet undersökas i särskild virustest. Om produktionen skett i Västerbottens eller Norrbottens län, fordras dock inte virustest för certifiering av

1. sorter förtecknade i bilaga 3 A,
2. stamutsäde som producerats och ska odlas vidare inom samma kontraktbundna utsädesproduktion,
3. stamutsäde som är avsett för egen produktion, eller
4. kontraktbunden produktion av basutsäde av klasserna SE1 och SE2 då utsädet återtas av den odlare som producerat utsädet.

Analys ska utföras av Jordbruksverket. Undersökningen ska omfatta

1. för stamutsäde och basutsäde klasserna SE1 och SE2 minst 300 knölar per 5 hektar odling,
2. för basutsäde klass E minst 200 knölar per 5 hektar odling, och
3. för certifikatutsäde minst 100 knölar per 10 hektar odling.

Krav för godkännande framgår av bilaga 2. Minst 80 % av knölarerna i ett prov ska ha givit upphov till plantor som är bedömbara. I annat fall ska nytt prov tas ut och testas.

Om Jordbruksverket bedömer att virusspridningen varit obetydlig kan verket i det särskilda fallet besluta att virustest inte behöver göras. (*SJVFS 2005:81*).

Lagring

26 § Lager- och sorteringslokaler samt därtill hörande lagrings- och sorteringsanordningar som används för utsädespotatis ska vara godkända av Jordbruksverket. De ska inför varje säsong och senast till fältbesiktningen vara noggrant rengjorda och desinficerade. Rengöring och desinficering ska utföras enligt anvisningar från Jordbruksverket. (*SJVFS 2005:81*).

27 § Skörden från en godkänd utsädesodling ska lagras och sorteras hos odlaren, vid kontraktsodling alternativt hos uppdragsgivaren.

Lagerlokaler, lådor och utrustning får endast utnyttjas gemensamt för skörd från odling som vid fältbesiktning godkänts i olika klasser enligt följande:

1. klasserna S1, S2 och S3,
2. klasserna S3, SE1 och SE2, eller
3. klasserna SE2, E och A.

Skörd från utsädesodling som vid fältbesiktning kasserats av annan orsak än förekomst av stjälkbakterios eller potatiscystnematod får dock lagras och hanteras enligt andra stycket.

Lagras olika utsädespartier i samma lokal, ska de förvaras åtskilda. Varje parti ska vara märkt med årets fältbesiktningsnummer och i förekommande fall klonnummer. Vid lagring hos uppdragsgivaren ska märkning ske innan utsädet lämnar odlarens brukningsenhet. (*SJVFS 1997:5*).

28 § Utrustning som används för lagring och sortering av utsädespotatis, ska före säsongens början vara noggrant rengjord och desinficerad.

Utrustning som använts för lagring och sortering av certifikatutsäde får under samma säsong

SJVFS 2005: 81

a. inte användas för iordningställande av stamutsäde,
b. användas för iordningställande av basutsäde endast om den dessförinnan noggrant rengjorts och desinficerats.

Utrustning som använts för annan potatis än skörd från vid fältbesiktning godkänd utsädesodling får under samma säsong

a. inte användas för iordningställande av stam- eller basutsäde,
b. användas för iordningsställande av certifikatutsäde endast om den dessförinnan noggrant rengjorts och desinficerats. Utrustningen får dock endast användas inom brukningsenheten.

Knolkvalitetskontroll

29 § Utsädespotatis ska för att få saluföras ha en sådan storlek att de inte kan passera genom ett såll med kvadratiska maskor med sidan 25 mm. För potatisknölar som är för stora för att passera ett såll med kvadratiska maskor med sidan 35 mm ska gränserna för största och minsta storlek uttryckas i intervall av 5 mm.

Skillnaden mellan övre och nedre gräns i en storlekssortering får inte överstiga 25 mm.

Kraven på storlekssortering gäller inte klasserna SS, S1 och S2. (*SJVFS 2001:25*).

30 § Utsädespartiet får inte vara frostskadat eller fuktigt. Misstänks ett utsädesparti vara frostskadat eller föreligger risk för kraftiga angrepp av Phoma- eller Fusariumröta i partiet, får Jordbruksverket uppskjuta certifieringen i högst två veckor. (*SJVFS 2005:81*).

31 § *har upphävts genom (SJVFS 1997:5).*

32 § Utsädespotatis får inte certifieras om den behandlats med groningshämmande medel.

33 § Vid certifieringen ska utsädespartiet uppfylla de kvalitetskrav i övrigt som anges i bilaga 4. För sorter som anges i bilaga 3 B gäller dock att andelen knölar med symptom av rostringar får vara högst 20 viktprocent. Överensstämmelse med dessa krav ska kontrolleras av Jordbruksverket.

Om Jordbruksverket vid sin besiktning misstänker att kraven inte uppfylls, ska kontrollanalys genomföras. Vid kontrollanalys undersöks för klass S, SE och E 200 knölar per 5 000 kg och för klass A 200 knölar per 10 000 kg.

Partier som vid sådan kontrollanalys inte uppfyller de krav som anges i bilaga 4 får omsorteras och därefter återigen genomgå kontroll av Jordbruksverket. Partier som kasserats p.g.a. rötter eller partier som av andra orsaker inte är lämpliga som utsäde får inte omsorteras. (*SJVFS 2005:81*).

Förslutning och märkning

34 § Vid certifieringen ska utsädet vara förpackat i emballage som godkänts av Jordbruksverket. Säckar, storsäckar och kartonger ska vara nya. Begagnade lådor och lastpallar samt transportmedel ska vara noggrant rengjorda och desinficerade.

Förpackningar av certifierad utsädespotatis ska vara förslutna. De ska vara förslutna på sådant sätt att de inte kan öppnas utan åverkan på förslutningen. Förpackningar med certifierad utsädespotatis får endast återförslutas under överinseende av Jordbruksverket.

Utan hinder av andra stycket får certifierad utsädespotatis som är avsedd för odlare inom kontraktbunden produktion förvaras i förpackningar som inte är förslutna. (*SJVFS 2005:81*).

35 § Förpackningar av certifierad utsädespotatis ska vara märkta med växtpass, som ska innehålla text som framgår av bilaga 6. Texten ska vara tydligt läsbar, utan rättningar och med outplånlig skrift.

Vid förslutning med plomb ska märkningen fästas under plomben. I annat fall placeras den direkt på emballaget på sådant sätt att den inte kan avlägsnas utan åverkan på underlaget eller märkningen. Efter Jordbruksverket medgivande får märkningen ersättas med tryck direkt på förpackningen. (*SJVFS 2005:81*).

Särskilda krav för utsäde av genetiskt modifierade sorter

35 a § Utöver kraven i dessa föreskrifter får utsäde som är av en sort som är genetiskt modifierad endast saluföras om ett tillstånd till utsläppande på marknaden finns enligt 13 kap. 12 § miljöbalken (1998:808) eller om ett godkännande för utsläppande på marknaden finns som uppfyller kraven om ömsesidigt erkännande enligt 3 kap. 43 § förordningen (2002:1086) om utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.

Att sorten är genetiskt modifierad ska framgå av märkningen på förpackningen enligt kraven i bilaga 6, samt av alla dokument, officiella eller andra, som fästs på, eller åtföljer utsädespartiet. Uppgift om att en sort är genetiskt modifierad ska även framgå av försäljningskataloger och annan information där sorten omnämns. (*SJVFS 2005:81*).

Särskilda krav för utsäde av ännu icke godkända sorter

35 b § Saluföring av utsäde av en ännu icke godkänd sort får ske i enlighet med kommissionens beslut 2004/842/EG³.

Ansökan om saluföring till försöksodling i fältmässig skala ska skickas till Jordbruksverket och kan göras av den som lämnat in ansökan om sortgodkännande eller en representant för denne. Ansökan ska innehålla följande uppgifter

1. planerade försöksodlingar,
2. uppgift om sorten ska provas enbart i Sverige. Om utsädet avses saluföras även till andra medlemsstater ska dessa anges,
3. sortbeskrivning samt
4. information om hur sorten upprätthålls. (*SJVFS 2005:81*).

35 c § Utsädet ska uppfylla kraven i dessa föreskrifter för certifiering i klass A.

³ Kommissionens beslut 2004/842/EG av den 1 december 2004 om genomförandebestämmelser enligt vilka medlemsstaterna får tillåta utsläppande på marknaden av utsäde som hör till sorter för vilka det har lämnats in en ansökan om införande på den nationella sortlistan för arter av lantbruks- eller köksväxter (EUT L 361, 9.12.2004, s. 21, Celex 32004D0842).

Kraven på märkning framgår av bilaga 6. (SJVFS 2005:81).

Särskilda krav för certifiering av basutsäde i gemenskapsklasserna EG1, EG2 och EG3

36 § För certifiering av basutsäde i gemenskapsklasserna EG1, EG2 och EG3 gäller utöver de krav som i övrigt framgår av denna författning att

1. odlingen, samt den odling från vilken odlingen direkt härstammar, inte får förläggas till areal där potatis har odlats under något av de närmast föregående tre åren,

2. odlingen, samt den odling från vilken odlingen direkt härstammar, ska fältbesiktigas av Jordbruksverket två gånger, och

3. odlingen ska härstamma direkt från en odling som uppfyller de krav som anges i bilaga 5 A. Odlingen i sig ska uppfylla de krav som anges i bilaga 5 B. Vid tveksamhet ska fältbesiktningens resultat kompletteras med laboratorietestning av blad enligt lämplig metod. (SJVFS 2005:81).

Särskilda krav för odling av stamutsäde i laboratorium och växthus eller odlingsrum

37 § Den som avser att producera stamutsäde ska ha tillgång till växtpatologisk expertis samt produktions- och lagringslokal som godkänts av Jordbruksverket.

38 § Vid allt laboratoriearbete och vid odling av meristemplantor, rörsticklingar och moderplantor ska erforderlig försiktighet och största möjliga hygien iakttas för att undvika infektion av växtmaterialet. En kultur som visar sig vara förorenad av svamp eller bakterier ska kasseras.

Endast personer, som arbetar med produktion eller kontroll av stamutsäde ska ha tillträde till laboratorium, odlingsrum eller växthus som används för stamutsädesproduktion.

Meristem, meristemkloner och moderplantor ska lätt kunna identifieras. De ska därför numreras och hållas väl åtskilda under hela odlingen.

39 § Den som producerar stamutsäde ska för varje uppdragning föra fortlöpande noteringar beträffande skärning av meristem, odling av meristemplantor och rörsticklingar, kylförvaring av rörsticklingar och odling av moderplantor. Uppgifter om tidpunkten för genomförande av respektive arbetsmoment, antalet meristem och plantor samt eventuell kassationsorsak och omfattning ska kunna redovisas till Jordbruksverket. (SJVFS 2005:81).

40 § Rörsticklingar från varje meristemklon, som ska användas för produktion av stamutsäde, ska vara fria från bladrullvirus, PVA, PVM, PVS, PVX, PVY, TSWV, tobaksrattelvirus, potatismoppotopvirus och spindle tuber viroid, *Erwinia carotovora* ssp. *artroseptica*, *Erwinia carotovora* ssp. *carotovora*, *Erwinia chrysanthemi*, *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* och *Ralstonia solanacearum* och andra växtpatogena virus samt bakterie- och svampsjukdomar. Dessutom ska moderknölen vara fri från *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* och *Ralstonia solanacearum*.

Undersökningen ska utföras av laboratorium som Jordbruksverket godkänner. (SJVFS 2001:25).

41 § Meristemplantor ska lagras och hanteras på sätt som hindrar återinfektion av skadegörare. De får användas för upprepad produktion av stamutsäde.

Meristemplantorna sticklingförokas klonvis. Rörsticklingar överförs till odlingssubstrat, som är fritt från sjukdomsalstrare, för produktion av moderplantor i växthus eller odlingsrum. Från moderplantorna får en knölgeneration, SS, produceras. Alternativt kan rörsticklingar planteras i fält för produktion av S1. (SJVFS 1997:5).

Import av utsädespotatis

42 § Import av utsädespotatis från land utanför EU ska skriftligen anmälas till Jordbruksverket senast en vecka efter införseln. Kravet på anmälan gäller vid införsel av mer än 2 kg utsädespotatis. Anmälan ska innehålla uppgifter om

1. importör,
2. produktionsland och kontrollerande myndighet,
3. avsändarland,
4. sort,
5. kvantitet,
6. referensnummer, samt
7. kategori och eventuell certifieringsklass.

För utsäde infört från annat land inom EU och som ska användas för vidare uppförökning i det svenska certifieringssystemet gäller att partiet ska vara märkt enligt EG:s krav för märkning av utsädespotatis. Klassificering i det svenska certifieringssystemet görs av Jordbruksverket. (SJVFS 2005:81).

Övriga bestämmelser

43 § Nematodundersökning och fältbesiktning av sådant certifikatutsäde som ett företag tillhandahåller sina avtalsbundna odlare får, utan hinder av vad som föreskrivs i 9 och 22 §§, utföras av person som av Jordbruksverket auktoriserats för detta ändamål.

Undersökningar enligt första stycket får endast utföras inom företag som bedriver handel med matpotatis eller med förädlad vara där potatis utgör råvaran.

Fältbesiktning av stamutsädesodling från vilken hela skörden levereras till företagets avtalsbundna odlare får, utan hinder av vad som föreskrivits i 22 §, utföras av person som av Jordbruksverket auktoriserats för detta ändamål.

Resultaten från undersökningar enligt första och tredje stycket ska omgående tillställas Jordbruksverket och ska kontrolleras genom stickprov i den omfattning verket beslutar. (SJVFS 2005:81).

44 § Resultaten av fältbesiktning och knölkvalitetskontroll ska lämnas skriftligen till uppdragsgivaren vid förrättningsstillfället.

45 § Vid brist på utsäde eller om särskilda skäl annars föreligger, kan Jordbruksverket medge undantag från de krav som angivits i denna författning,

såvida detta inte påverkar kvaliteten vid fortsatt uppförökning och det inte strider mot EG:s bestämmelser.

46 § Ytterligare bestämmelser om krav på märkning med växtpass, vid förflyttning inom EU av utsädespotatis som inte certifieras, samt krav på förvaring av växtpass finns i Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot spridning av växtskadegörare.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning⁴ träder ikraft den 1 juli 1995, då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1992:29) om utsädespotatis ska upphöra att gälla.

2. Krav på samodling enligt 19 § fjärde stycket 3 och krav på lagring enligt 27 § andra stycket 3 ska tillämpas från och med certifieringen av 1996 års skörd.

3. Krav på analys av ljus ringröta enligt 8 §, krav på högsta andel knölar med symptom av rostringar för sorter som anges i bilaga 3 B och krav på märkning enligt bilaga 6 ska tillämpas från och med certifieringen av 1997 års skörd.

4. För meristemklon som testats före 1 juli 1995 avseende frihet från de växtskadegörare som anges i 40 § ska bestämmelser enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1992:29) om utsädespotatis tillämpas. (SJVFS 1997:5).

Denna författning⁵ träder i kraft den 29 januari 1997.

Denna författning⁶ träder i kraft den 1 april 2001.

Denna författning⁷ träder i kraft den 1 januari 2006.

CHRISTINA HUHTASAARI

Lina Ulff
(Växtinspektionen)

---

⁴ SJVFS 1995:90.

⁵ SJVFS 1997:5

⁶ SJVFS 2001:25

⁷ SJVFS 2005:81

*Bilaga 1***Växtskadegörare**

A.

Clavibacter michiganensis Ljus ringröta
(Smith) Davis *et al.* ssp
sepedonicus (Spieckermann et
Kotthoff) Davis *et al.*

Ralstonia solanacearum Mörk ringröta
(Smith.) Yabuuchi *et al.*

Synchytrium endobioticum Potatiskräfta
(Schilbersky) Percival

Meloidogyne chitwoodi Rotgallnematod
Golden, O'Bannon, Santo &
Finley

Leptinotarsa decemlineata Say Koloradoskalbagge

Tomato spotted wilt virus Bronsfläckvirus

B.

Globodera pallida (Stone) Vit potatiscystnematod
Behrens

Globodera rostochiensis Gul potatiscystnematod
(Wollenweber) Behrens

C.

Ditylenchus destructor Thorne Potatiströtnematod
(SJVFS 2001:25).

D.

Beet necrotic yellow vein virus Rhizomania
(SJVFS 2005:81)

Bilaga 2

Fältbesiktning och virustest

Fältbesiktning

| Högsta tillåtna andel plantor med fel, angivet i antalsprocent, i respektive klass

Fel	Klass	S	SE1/SE2	E	A
Främmande sort och avvikande typ		0	0,05	0,05	0,1
Bladrull- och krussjuka		0*	0,2	0,7	10
Stjälkbakterios		0	0,1	0,5	1

Virustest

| Högsta tillåtna andel knölar med virus, angivet i antalsprocent, i respektive klass

Virus	Klass	S	SE1/SE2	E	A
Y, A och bladrull**		0,0	0,4	1***	10
X		0***	---	Undersöks inte	---
S och M (<i>SJVFS 2005:81</i>).		0,3 ***	---	Undersöks inte	---

---

* Kravet gäller frihet från alla synliga symptom av virussjukdomar.

** Förekomst av bladrullvirus undersöks endast om misstanke om smitta föreligger.

*** Undersöks endast i sorter som är dokumenterat mottagliga för dessa viroser.

Bilaga 3

A.

Potatisorter som är motståndskraftiga mot potatisvirus Y

Annika
Bellona
Elin
Frieslander
Kuras
Maria
Maris Bard
Matilda
Meva
Minerva
Ovatio
Provita
Saturna
Sava
Saxon
Timate

B.

Potatisorter som är starkt mottagliga för rostringar

Dianella
Elles
Prevalent
Producent
(*SJVFS 2005:81*)

Bilaga 4

Kvalitetskrav vid certifiering (viktprocent, högst):

Kvalitetsfel

1	Blöta och torra rötter	0,5
	varav blöta rötter och brunröta	0,1
2	Djupa växtsprickor och starkt missformade, mekaniska och fysiologiska skador djupare än 5 mm	3
3	Vanlig skorv på mer än 1/3 av ytan.....	5
	Total tolerans punkterna 1 - 3	6
4	Rostringar	2
5	Lackskorv, blåsskorv, pulverskorv mer än 1/10 av ytan	3 1
	varav pulverskorv	
6	Stora knölar (större än den övre gränsen)	3
7	Små knölar (mindre än den nedre gränsen).....	3
8	Jord och andra främmande ämnen	1
	(<i>SJVFS 1997:5</i>).	

*Bilaga 5***Särskilda krav för gemenskapsklasserna EG1, EG2 och EG3****A. Krav på den odling från vilket utsädespartiet ska härstamma**

Högsta tillåtna andel plantor med fel, angivet i procent, i respektive klass

Fel	Klass	EG 1	EG 2	EG 3
Synliga virussymptom vid fältbesiktning eller vid efterföljande virustest		0,1	0,1	0,1
Stjälkbakterios		0	0,25	0,25

B. Krav på odling som ska certifieras i gemenskapsklasserna EG1, EG2 och EG3

Högsta tillåtna andel plantor med fel, angivet i procent, i respektive klass

Fel	Klass	EG 1	EG 2	EG 3
Synliga virussymptom vid fältbesiktning eller vid efterföljande virustest		0,5	0,5	1
Stjälkbakterios		0	0,5	1

Bilaga 6

Märkningskrav

Text som ska finnas på ett växtpass:

- 1) "EG-växtpass"
  - 2) "Sverige"
  - 3) "Jordbruksverket"
  - 4) "Odlarens registreringsnummer:....."
  - 5) "Certifieringsnummer:....."
  - 6) "Utsädespotatis. *Solanum tuberosum*."
  - 7) "Nettovikt:.....kg"
  - 8) "ZP, godkänt till skyddad zon:....."
  - 9) "EG:s regler och normer"
  - 10) "Månad och år för certifiering:....."
  - 11) "Sort:.....". För en genetiskt modifierad sort anges även texten "(genetiskt modifierad)".
  - 12) "Kategori och klass:....."
  - 13) "Storlek:....."
  - 14) "Kemisk behandling:....."
- *

Text som ska finnas på ett växtpass för utsäde av en ännu icke godkänd sort:

- 1) "EG-växtpass"
  - 2) "Sverige"
  - 3) "Jordbruksverket"
  - 4) "Odlarens registreringsnummer:....."
  - 5) "Certifieringsnummer:....."
  - 6) "Utsädespotatis. *Solanum tuberosum*."
  - 7) "Nettovikt:.....kg"
  - 8) "ZP, godkänt till skyddad zon:....."
  - 9) "EG:s regler och normer"
  - 10) "Månad och år för certifiering:....."
  - 11) Sortens benämning (förädlarbeteckning, förslaget till officiell sortbenämning eller den godkända officiella sortbenämningen). För en genetiskt modifierad sort anges även texten "(genetiskt modifierad)".
  - 12) Texten "Sorten har ännu inte uppförts på den officiella sortlistan".
  - 13) Texten "Endast för försöksodling".
  - 14) "Kemisk behandling:....." (SJVFS 2005:81)
- *

---

* Om partiet är godkänt för förflyttning inom eller till en skyddad zon ska namnet på den skyddade zonen anges efter koden ZP.

Växtpassets utformning

A.			Färg:
	Stamutsäde	klass S	vitt med violett band
	Basutsäde	klass SE/E	vitt
	Certifikatutsäde	klass A	blått
	Särskilda klassen	U	brun
	Ännu icke godkänd sort		orange

B. Storlek:

Minsta storlek för förpackningar med en vikt av 25 kg eller större: 110 millimeter x 67 millimeter. (*SJVFS 2005:81*).